

Vuoden 2025 talousarviomuutokset

Kaupunginhallitus 17.11.2025
2495/02.02.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153

taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

- a) ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteessä esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2025 palvelualueiden ja yleishallinnon toimintakatteeseen, Kuopion Tilapalvelujen ylijäämään sekä kaupungin talousarvion tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosaan.
- b) hyväksyä elinvoimajaoston esityksen lisätä työllisyyspalvelujen vastualueen vuoden 2025 talousarvioon toimintatuloja 2,6 milj. euroa ja toimintamenoja 2,6 milj. euroa.

Päätös

Selostus

Kaupungin vuoden 2025 talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti palvelualueiden käyttötalousosassa sitova on toimintakate. Jos toimintakatteen arvioidaan ylittyvän talousarvioon merkitystä, on muutos tuotava valtuuston käsiteltäväksi. Investoinneissa sitovia ovat hankkeiden tai hankeryhmien investointimenot ja –tulot bruttomääräisinä. Lisämäärärahatarpeet arvioidaan sitovuustasojen mukaisesti ja määrärahamuutokset talousarvioon tehdään talousarviovuoden aikana.

Talousarviomuutosten tarkoituksena ei kuitenkaan ole muokata talousarviosta tilinpäätösennustetta yksi yhteen vastaavaa, vaan tehdä asianmukaiset päätökset, jotta talousarvion sitovuutta ei olennaisilta osiltaan tietoisesti rikota. Talousarviomuutoksia ei välttämättä käytettälouteen tehdä, jos toimintakate on paranemassa. Tuloarvioita muutetaan, jos toteutuma on olennaisesti ylittämässä tai alittamassa alkuperäisen talousarvion.

Käyttötalousosan muutokset:

Tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoon liittyvä järjestelyvaraerien kohdentaminen ja lokakuun alussa palkkoihin tullut yleiskorotus on valmisteltu toimialojen eri vastualueiden määrärahatarpeiksi keskitetysti. On osoittautunut, että talouden tasapainotusohjelman tavoitteena olleet kertaluonteiset henkilöstömenosäästöt kattavat muutostarpeet kasvun ja oppimisen palvelualueita lukuun ottamatta. Yleishallintoon alkuperäisessä talousarviossa sisällytetty keskitetty, yhteensä 0,5 milj. euron kertaluonteinen henkilöstömenojen vähennys esitetään kohdennettavaksi palvelualueille. Kasvun ja oppimisen palvelualueelle esitetään

siirrettäväksi yleishallinnon keskitetystä palkankorotusvarauksesta kuluvan vuoden palkkaratkaisujen ja tasopalkkajärjestelmän käyttöönoton katteeksi 0,67 milj. euroa. Lisäksi kasvun ja oppimisen palvelualueelle esitetään henkilöstömenoihin 0,31 milj. euron lisäystä. Yksityiskohdat käyvät ilmi liitteenä olevasta laskelmasta.

Konsernijaosto on 20.10.2025, § 52 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että yleishallinnon vuoden 2025 talousarvioon lisätään toimintatuloja 340.000 euroa ja vähennetään toimintamenoja 596.000 euroa. Toimintakate paranee talousarviomuutoksen myötä 936.000 euroa (5,7 %). Yhteisten tuki- ja tietojärjestelmäpalvelujen sisältämien keskitettyjen talous- ja palkkahallinnon tukipalvelujen sekä ict-tukipalvelujen määrärahan tarve on vähentynyt talouden tasapainotusohjelman toimenpiteiden takia.

Lisäksi konsernijaosto on 20.10.2025, § 53 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Kuopion Tilapalvelujen vuoden 2025 talousarviosta vähennetään toimintamenoja 4,7 milj. euroa. Tilapalvelujen tilikauden ylijäämä kohenee esitetyllä muutoksella 4,7 milj. euroa. Kuopion Tilapalvelut on kirjanpidollinen taseyksikkö, jonka sitovana talousarviotavoitteena on nollatulos. Pelastustoiminnan käytössä olevien rakennusten myynnit ja niistä aiheutuvat myyntitappiot jäävät toteutumatta, mikä vähentää määrärahan tarvetta 2,3 milj. euroa. Lämmityksen ja sähkön energiahinnan muutosvarauksia jää toteutumatta yhteensä 1,8 milj. euroa. Lisäksi rakennusten vikakorjauksiin tarvittavan määrärahan tarve on vähentynyt 0,6 milj. euroa. Taustalla on talouden tasapainotusohjelman toimenpiteenä toteutettu Servica Oy:n palvelusopimuksuudistus, jonka vaikutus on arvioitua parempi.

Elinvoimajaosto on kokouksessaan 28.10.2025 esittänyt kaupunginhallitukselle, että elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialan työllisyyspalvelujen vastualueen vuoden 2025 talousarvioon lisätään toimintatuloja 2,6 milj. euroa ja toimintamenoja 2,6 milj. euroa. Kotouttamiskorvausten määrä on noussut olennaisesti tilapäistä suojelua saavien kuntalaisten määrän kehityksen takia ja tuloarviota voidaan nostaa. Työllisyyspalvelun toimintamenoihin sisältyvä määräraha Kuopion kaupungin rahoitusosuuteen työttömyysuista on puolestaan osoittautunut riittämättömäksi ja edellyttää lisämäärärahaa. Toimintakate ei talousarviomuutoksen myötä muutu.

Kaupunkirakennelautakunta on tehnyt sisäisen talousarviomuutoksen kokouksessaan 29.10.2025, § 198. Arvion mukaan tulojen menetys kompensoituu kulusäästöillä palvelujen ostoissa ja henkilöstökuluissa vastualueiden välillä. Kaupunkiympäristön tulot ja menot pienenevät 2,64 miljoonaa euroa. Toimintakate pysyy talousarvion mukaisena, eivätkä muutokset vaikuta talousarvion sitovuuteen kaupunginvaltuustoon nähden.

Lisäksi toteutetaan teknisiä talousarviosiirtoja palvelualueiden välillä toimintojen uudelleenorganisoinnin vuoksi (Haltuun-projekti). Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta kaupungin toimintakatteeseen.

Teknisesti edellä olevat muutokset on sisällytetty liitteenä olevaan kaupungin tuloslaskelmaan.

Tuloslaskelmaosan muutokset:

Kaupungin verotuloennuste on heikentynyt. Kaikki verotulot tulevat jäämään tuoreimpien arvioiden mukaan alle alkuperäisen talousarvion. Kokonaisuudessaan verotulojen tuloarviota esitetään pienennettäväksi 9,5 milj. eurolla.

Valtionosuuspäätökset osoittivat jo heti vuoden alussa, että tulot tulevat olemaan yli neljä miljoonaa paremmat kuin talousarvioon merkitty. Lisäksi eri tekijät ovat vuoden mittaan

tuoneet lisäyksiä, ja maksatukset ovat kasvaneet vielä elo-joulukuulle. Valtionosuuksien tuloarviota esitetään nostettavaksi 4,423 milj. eurolla.

Yhteenvedo talousarvion tuloslaskelmasta koko kaupungin tasolla vuodelle 2025 edellä esitettyjen ja aikaisemmin kuluvana vuonna päätettyjen muutosten jälkeen, milj. euroa:

TOIMINTAKATE	- 312,8
Verotulot	302,1
Valtionosuudet	46,8
Rahoitustulot ja -menot, netto	9,6
VUOSIKATE	45,6
Poistot	- 58,0
TULOS	-12,4
Poistoeron muutos	0,0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-12,4

Alkuperäinen talousarvio oli -12,5 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoitusosan muutokset:

Pitkäaikaisia lainoja nostetaan suunniteltua vähemmän parantuneen kassatilanteen myötä. Valtuustoon nähden sitovana eränä pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin esitetään 10,0 milj. euron vähennystä. Lainojen lyhennysohjelmien tarkentumisen myötä pitkäaikaisten lainojen vähennystarve on kasvanut 0,25 milj. euroa. Muutokset näkyvät liitteenä olevassa rahoituslaskelmassa.

Investointiosan muutokset:

Kaupunkiympäristön investointien nettomenot näyttävät ennusteen mukaan alittuvan talousarvioon verrattuna. Maanhankinnan menot alittuvat 0,5 miljoonaa euroa ja yhdyskuntarakentamisen investointien nettomenojen arvioidaan jäävän 2,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi.

Elinkeinoalueiden ja uusien alueiden osalta menot alittuvat 1,35 miljoonaa euroa. Pienen Neulamäen yritysalue jäi pois investointiohjelmasta. Rahoitusta on suunnattu vaihtoehtoihin ratkaisuihin yritystonttien turvaamiseksi siten, että asemakaavoitettuja Etelä-Kuopion yrityspuiston tontteja esirakennetaan. Lisäksi Vanhan Varikon ja Sarastuskaaren alueen rahoitusosuudet ylittyvät talousarvioon nähden.

Liikuntapaikkarakentamisen nettomenojen arvioidaan alittuvan 1,05 miljoonaa euroa. Säästö syntyy Puijon alueen investointeihin varatusta määrärahasta. Vastaavasti yleisten alueiden saneerauksen nettomenojen ennakoidaan ylittyvän 0,2 miljoonaa euroa. Ylitys syntyy useammasta kohteesta.

Tarkemmin muutoksien euromäärät näkyvät liitteessä.

Koko kaupungin investointinetto on tässä esitettävän ja aikaisemmin päätettyjen talousarviomuutosten jälkeen vuodelle 2025 on 69,2 milj. euroa, joka on 4,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän.

Toimivallan peruste

Hallintosäntö 69 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyse on asiakokonaisuudesta mistä on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty. (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet Talousarviomuutosesitykset 2025_tuloslaskelma
Talousarviomuutosesitykset 2025_rahoituslaskelma
Talousarviomuutosesitykset 2025_käyttötalous- tuloslaskelma- ja rahoitusosa
Talousarviomuutosesitykset 2025_investointiosa